

Урок позакласного читання «Просимо казку в гості до себе»

Мета: поглибити знання учнів про казку як художній твір, у якому вигадка і фантазія служать засобом вираження суджень народу про життя; розвивати вміння розрізняти народну казку та літературну; збагачувати словниковий запас учнів; виховувати мудрість, кмітливість, доброту.

Обладнання уроку: презентація «Просимо казку в гості до себе», картки з різними видами завдань, «чарівні предмети» із казок, мішечок, ілюстрації казкових героїв, виставка казок.

Хід уроку

I. Організаційний момент

Стали, діти, всі рівненько,
Посміхнулися гарненько,
Настрій на урок взяли
Й працювати почали.

II. Мовленнєва розминка

Дихальні вправи.

«Загаси свічку», «Пір'їнка», «Мильні бульбашки».

Зараз ми з вами виконаємо деякі дихальні вправи, для того, щоб потренувати наші легені.

Давайте поспробуємо уявити собі, що ми видуваємо мильні бульки, разом з ними всі наші страхи перед уроком. Згода ?

(Виконання вправ)

Артикуляційна зарядка. Чистомовки

Ок-ок-ок – покликав нас дзвінок

Ову-ову-ову – у подорож казкову,

Яти-яти-яти – щоб мудрість перейняти

Ати-ати-ати – і добрими нам стати.

Ок-ок-ок – прикотився ...

Ша-ша-ша – мишка в гості ...

Ель-ель-ель – йде у гості ...

Иця-иця-иця – хитра ...

Та-та-та – рибка ...

Ус-ус-ус – в діда сивий ...

Она-она-она - шапочка ...

3. Вправи для розвитку мовленнєвого апарату. Робота зі скоромовкою.

Чи знаєте ви скоромовки?

Що ми називаємо скоромовкою?

(Жартівливий вислів, складений із слів для швидкісного читання)

А для чого потрібно промовляти їх на кожному уроці ?

(Щоб розвивати швидкісне читання)

Пропоную вам розучити нову скоромовку:

Колобок біжить до гаю:

-Усіх звірів налякаю!

Та не страшно там нікому.

Краще ти біжи додому,

Бо в гаю лисичка ласа -

Любить м'ясо та ковбаси.

А найбільше любить пані

Колобочка у сметані.

(прочитати напівголосно і повільно, голосно і швидко, весело,)

III. Повідомлення теми і мети уроку

Сьогодні у нас – надзвичайний урок!

У казку ми зробимо ще один крок.

А з казкою ми зустрічались не раз!

І знову вона завітала до нас.

Домашнє завдання вам було: намалювати малюнок до улюбленої казки та повторити прочитані казки.

Сьогодні перевіримо, як уважно ви читали казки. Не гаймо часу, починаймо!

IV. Актуалізація знань

Гра «Мозковий штурм»

-Давайте пригадаємо:

- Як називають художній твір, у якому обов'язково є щось чарівне, незвичайне, фантастичне, нереальне?
- Які існують дві окремі групи казок?
- Чим вони відрізняються одна від одної?
- Які види казок ми вивчали?

V. Робота над темою уроку

— Я читатиму уривки з казок, а ви будете відгадувати назву казки. Готові?

1. Вікторина «З якої казки?»

- 1) «Баба діда за сорочку, дочка бабу за торочку...» («Ріпка»)
- 2) «Я не пила, я й не їла: тільки бігла через місточок та вхопила кленовий листочок, бігла через гребельку та вхопила водиці крапельку...» («Коза-дереза»)
- 3) «А мишка бігла, хвостиком зачепила, яєчко покотилося, впало та й розбилося». («Курочка Ряба»)
- 4) «Уліз ведмідь — семеро стало...» («Рукавичка»)
- 5) «Призволяйся, Журавлику, призволяйся, лебедику...» («Лисичка та Журавель»)
- 6) «Котику-братику, несе мене Лиска, по каменю-мосту на своєму хвосту, порятуй мене!» («Казка про Котика і Півника»)
- 7) Соромно своєї гидкої зовнішності. (Гидке каченя)
- 8) Лікую звірів у Африці. (Лікар Айболить)
- 9) «Чуємо, чуємо, - та не материн це голосок. Наша матінка співає тонесеньким голоском». («Вовк та семеро козенят»)
- 10) «Вони взяли її тихесенько, принесли додому, зробили їй гніздечко, обложили її пір'ячком і посадили туди качечку». («Кривенька качечка»)

2. Робота з книжковою виставкою (біля дошки на стенді)

3. Фізкультпауза

Буратіно потягнувся

Раз зігнувся, два зігнувся,

Три присів, чотири встав,

П'ять – вперед закрокував.

Буратіно покрутився,

Раз схилюся, два схилюся.

Потім далі він пішов,
Але ключик не знайшов,
Щоби ключика дістати,
Треба нам навшпиньки стати.

- Що тримав у руках Буратіно? (Ключ)

- Скільки значень має це слово?

(Ключ для замка, ключ знань, журавлиний ключ, назва цукерок).

- Дібрати пряме і переносне значення до слова ключ.

(Золотий ключ – золоті руки)

Антоніми до словосполучення золотий ключ- срібний ключ, великий – малий.

4. Гра «Я - головний герой»

- А зараз уявіть, що відому вам казку розповідає один із казкових героїв.

Вам потрібно назвати героя казки, від імені якого ведеться розповідь, назву казки та вказати народна це казка чи літературна. (читають діти)

Казка 1

«Я вирішив просто подорожувати світом і не знав, що все так станеться. Я гадав, що всі так само добрі, як мої Дідусь та Бабуся. Але виявилося, що у цьому світі мешкають і злі, і жорстокі, і хитрі...» (Колобок , «Колобок», укр.. народна казка)

Казка 2

«Оце так хвіст у цієї Мишки! Не зрівняти його ані з кулаком Дідуся, ні з кулаком Бабусі. Й треба ж було цій Мишці вибігти у найнеслушніший момент. Зараз би усі дивувалися з мене. Лежало б я на видноті... »
(Яйце , «Курочка-Ряба», укр. народна казка)

Казка 3

«Я, звичайно ладна була виконати всі її побажання. Бо її чоловік врятував мені життя. Але, кінець кінцем, я зрозуміла: чим більше людині давати, тим більше вона хоче. Ось і доводиться таким людям залишатися у

розбитого корита...» (Золота рибка, «Казка про рибака та рибку»О. Пушкін)

Казка 4

«Хоч я й маю років з сімсот і у мене довжелезна сива борода, і я найстаріший у моїй місцевості, та я зміг влаштувати собі справжній палац, зручний і розкішний. Не бракує у мене ні щербатих глеків, ні непарних черевиків, ні поламаних іграшок, ні поїдених мишами книжок...» (Гном, Захаріас Топеліус «Казка про старого гнома», фінляндський казкар)

Казка 5

«Безперечно, ми б не хотіли її підводити. Ми б могли відстати, вся ця історія закінчилася б там, на балу. Але ми не маємо права ні поспішати, ні відставати...» (Годинник, «Попелюшка» Шарль Перро, французький казкар)

Казка 6

«Мені приємно знаходитися на голівці цієї Дівчинки. Вона мені подобається. Завжди охайна. Мені подобається разом з нею подорожувати лісом, навідуватися до бабусі. Але є єдина вада: моя хазяйка занадто довірлива. Тому з нею трапляються різні негаразди...» (Червона шапочка, «Червона Шапочка» Шарль Перро, французький казкар)

5. Робота у групах

- Зараз об'єднаємося у групи за малюнками, які лежать у вас на партах.

I- Плескачик

II- Кіт у чоботях

III- Буратіно

- Зараз візьміть оранжеві конвертики, у них лежать картки із завданнями, читайте їх уважно і виконуйте.

Гра «Склади бутерброд»

Іван Франко

Казка про рибака і

рибку

Леся Українка	Горбоконик
Петро Єршов	Лисичка і Журавель
О. Пушкін	Казка про Оха- Чудодія
Брати Грімм	Ромашка
Ганс Андерсен	Казка про старого гнома
Захаріас Топеліус	Чарівний каптур
Японська казка Бременські музиканти	

6. Рухлива фізкультхвилинка (Відео на екрані)

7. Робота з прислів'ями

- Наступне випробування для вас – встановити, до якої казки підходить прислів'я? Щоб не забути – запишіть на листочок.

Хочеш їсти калачі - не сиди на печі. (О. Пушкін «Казка про рибака та рибку»)

Де сила не візьме, там розум допоможе. («Їжак та заєць» укр.народна казка)

Друзі пізнаються в біді. («Ромашка» Андерсен, Данія)

Чия відвага, того й перемога. («Бременські музиканти» Брати Грімм з Німеччини)

- Діти, ви просто молодці! Казки знаєте дуже добре. Ви довели всім, що казки – це ваші добрі друзі і порадники. Вірте в казку і вона завжди житиме з вами поруч.

8. Вікторина «Чарівний мішечок»

- У моєму мішечку знаходяться речі з казок. Я по черзі діставатиму певну річ, а ви говоритимете, в якій казці вона зустрічається. (Яйце, ключ, цибуля, сопілка, горіх, морква, рукавиця, морква, дзеркальце).

— Молодці, казки знаєте! А тепер усідайтеся зручненько і слухайте гарненько.

9. Інсценізація казки (за вибором учителя)

- Сьогодні ознайомимося з казкою **Наталі Забіли «Плескачик»**. Вона розписана по ролях, нам потрібно визначити ролі і виразно, правильно їх прочитати.

Головні особи: Автор, Плескачик, Дід, Баба, Ганнуся, Зайчик, Вовк, Ведмідь, Лисичка.

Вистава «Плескачик»

Автор

Якось каже дід бабусі:

Дід

— Розпали вогонь в печі

Та для нашої Ганнусі

Ти плескачика спечи.

Автор

Замісила баба тісто

І плескачика спекла,

А тоді, щоб трохи вистиг,

На віконце віднесла.

Десь гуля Ганнуся, видно,

Не куштує плескача.

А йому лежать набридло,

Стриб з вікна — й навіткача!

Покотився, покотився

По траві, мов коліща.

Раптом зайчик-побігайчик

Зустрічає плескача.

Зайчик

— Ну й плескачик золотистий!

Мабуть, добрий ти на смак?

Плескачик

— Ні, мене не можна їсти,

Я уславлений співак:

Я — плескачик, я гарячий,

Загорілий в мене бік.

І від діда, і від баби,
І від внучки я утік.
Вирушаю мандрувати,
Погуляю досхочу
І від тебе, від зайчати,
Зараз, зараз утечу!

Автор

Покотився, покотився
По траві, мов коліща.
Раптом вовк іде назустріч,
Зупиняє плескача.

Вовк

— Ой плескачику хороший!
Зараз я тебе ковтну!

Плескачик

— Ні, не їж. Послухай, прошу,
Як я пісню затягну:
Я — плескачик, я гарячий,
Загорілий в мене бік.
Я від діда, баби й внучки
І від зайчика утік.
Вирушаю мандрувати,
Погуляю досхочу
І від тебе, вовк зубатий,
Зараз, зараз утечу!

Автор

Покотився, покотився
По траві, мов коліща.
Ось іде ведмідь із лісу,
Зупиняє плескача.

Ведмідь

— Ну й плескачик запашистий!
Я б тебе охоче з'їв!

Плескачик

— Ні, мене не треба їсти,

От послухай краще спів:
Я — плескачик, я гарячий,
Загорілий в мене бік.
Я від діда, баби й внучки,
Від зайчати й вовка втік!
І від тебе, волохатий,
Зараз, зараз утечу!

Автор

Покотився, покотився
По траві, мов коліща.
Враз як вистрибне лисиця
З-під куща до плескача.

Лисичка

— Ну й плескачик! Що й казати!
Запашний від тебе дух...

Плескачик

— Я умію ще й співати,
В мене — голос,
В мене — слух!

Автор

І почав співать плескачик:

Плескачик

— Я гарячий, я добрячий,
Загорілий в мене бік.
Я від діда, баби, внучки,
І від вовка, і ведмедя,
І від зайчика утік.
І від тебе утечу я...

Автор

А лисичка каже враз:

Лисичка

— Щось тебе я кепсько чую,
Заспівай-но другий раз!

Автор

А сама в цей час торбинку

З-під ялинки дістає.
Та хвалько цього не бачить,
Радий з успіху свого.
Тільки вивів:

Плескачик

— Я — плескачик... —

Автор

А лисичка — хап його!
І незчувся, як в торбинці
Опинився наш співець!
І лисичка по стежинці
В ліс побігла навпростець.
А в ліску мала Ганнуся
Недалечко від тих місць
Лісовую грушу трусить
І грушки солодкі їсть.
Загорілись в лиски очі, —
Мабуть, груші ті смачні!

Лисичка

— Ой, я дуже їсти хочу!
Дай-но, дівчинко, й мені!

Автор

Бачить дівчинка: лисиця,
Витівниця лісова!
І на спинці у торбинці
Щось ворухиться й співа.

Ганнуся

— Що ж, лисичко, зараз миттю
Натрушу тобі грушок.
Стань-но ближче та під віття
Підставляй свій лантушок!

Автор

Розв'язала лиска торбу,
А плескачик з неї — плиг!
Та як кинеться моторно

Прямо дівчинці до ніг.

Плескачик

— Ой, рятуй мене, Ганнусю!

Нагулявсь я досхочу.

Я додому повернуся,

Більш нізащо не втечу!

Автор

Засоромлена лисиця

Заховалась під кущем.

А Ганнуся до бабусі

Повернулась з плескачем.

10. Робота над казкою «Плескачик»

-Що сталося з Плескачиком? (утік з дому, зустрівся з тваринами, які хотіли його з'сти. Однак, лише лисичка змогла його перехитрити і поклала до себе в торбу)

-Яку народну казку нагадує «Плескачик»? («Колобок»)

-Порівняйте зміст обох казок. Знайдіть спільне і відмінне. (у народній казці Колобка з'їла лисичка, а у «Плескачика» головний герой повернувся додому з Ганнусею)

-Хто з героїв казки виявився найрозумнішим? (Ганнуся, їй вдалося перехитрити лисичку)

-Спробуйте знайти рими у казці.

11. Переглянемо ілюстрації до казок, які ви підготували

VI. Підсумок уроку

Оцінювання роботи учнів за урок

VII. Домашнє завдання (за вибором)

- Написати власну казку.
- Прочитати новеньку казку і нам її переказати.

- Дорогі діти! Я вам дуже вдячна за любов до рідної мови, за уважне читання казок, за те, що ви любите і шануєте рідне слово. Бажаю вам подальших успіхів у навчанні.

